

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5 — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrtve za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldna. Nezaprtje reklamacije so poštnine proste.

Nova stranka.

(Iz peresa osivelega rodoljuba.)

Nova stranka med brati je ustanovljena! Po mojem prepričanju so ustanovitelji nove stranke grobokopi slovenskega naroda na Štajerskem, toda taka očitanja med živečimi nimajo nobenega uspeha in tudi ne najdejo vernih ušes! Pustimo torej to, o tem naj sodi zgodovina. Z dejstvom, da je nova stranka tukaj, moramo odelej računati, ter se pripravljati tudi na boj z novo „narodno“ stranko.

Na katerem polju se bo vršil boj z novo stranko? Morda na narodnem, ker si je nadjala naslov „narodna“ stranka? S tem naslovom hoče očitno povdarjati svoje narodno-stališče nasproti narodnemu stališču dosedaj složnih štajerskih Slovencev! Toda v čem se razločnje to dvojno stališče? Zelo pazno sem prečital programno knjižico nove stranke „Štajerski Slovenci, kaj hočemo!“ in tudi poročila o ustanovnem shodu v Celju, toda niti ene razlike nisem našel med dosedanjim narodnim programom složnih Slovencev in pa nove stranke! Niti ene izvirne misli o narodnem programu, ampak vse le kopija (odtis) onega narodnega programa, kakor ga razglašata „Slov. Gosp.“ in „Domovina“ že leta in leta! Zaradi narodnega programa se torej gotovo nova stranka ni ustanovila, kajti sicer bi vendar morala priti z novimi rešilnimi idejami (mislimi) glede narodnega vprašanja. V tem oziru tudi gotovo ni bila potrebna nova stranka, kajti program je že bil tukaj, samo delavcev ter izvršiteljev programa še je vedno premajhno število.

Ali se bo boj vršil na gospodarskem polju? Tudi v tem oziru nam program „čistih“ ali „narodnih“

ne podaje popolnoma nič novega. Vse, kar se je že tisočkrat govorilo po shodih in pisalo po listih, vse to je suženjsko natisnjeno zopet v knjižici. Sicer pa se bo nova stranka itak bolj brigala za meščanske stamove, kakor je že ustanovni shod po svojih udeležencih pokazal in kakor je namignil tudi dr. Kukovec v svojem govoru, ko je rekel, da bodo kmete „prijemali za ušesa“, če bodo izgovarjali novi stranki neljube nazore, in na tem polju bo stranka morala hote ali nehote hoditi roko v roki tudi z drugače mislečimi. Dvojno polje torej ostane za novo stranko, kjer bo lahko izvrševala svoje rabeljsko delo, to je polje za boj proti veri in proti osebam.

Kar se tiče verskega boja, hodili bodo „po ovinkih“, kakor je napovedal dr. Kukovec na ustanovnem shodu. Kakor tihotapec previdno bodo hodili okoli ter vlivali sovraštvo proti veri in cerkvi v srca našega ljudstva z lažnjivimi novicami, z napadi na duhovnike, z leposlovnim berilom, s bujskanjem pri mladini itd. Dobro poznamo ta pota „po ovinkih“! In če bomo branili vero in cerkev, potem bomo mi isti, ki vlačijo vero in cerkev v politiko, kajti oni bodo hodili „po ovinkih“ in me bodo rekli naravnost, da so proti veri in cerkvi!

In boj proti osebam?! Tega boja niti ne tajijo! „Vse, kar je gnjilo“, hočejo odstraniti! Kar bi bil pri njih, ako bi vedel, da je njihov boj res proti gnjilobi naperjen! Toda mnogo sem že videl in skusil, zato mi naj bo dovoljeno to prerokovanje: Ne bode se bil boj proti osebam zaradi tega, ker je kaj gnjilega na njihovem delovanju, ampak da si osigurajo mesta pri kreditnih, družabnih, političnih in drugih društvih, skratka, da zadostijo svojim

žepom in svoji častihlepnosti. Tudi o tem bo zgodovina govorila!

Ne cincajmo in ne odlagajmo z odločnim nastopom proti novi stranki! Za tak nastop pa je tudi nam treba organizacije. Mladi mečje na delo, mi stari gremo za vami!

Kmet in meščan.

V zadnjem času se je v naši državi zelo poostriilo razmerje med kmetom in meščanom, ali pravzaprav med težjimi kmetov in meščanov; kajti kakega osebnega ali stanovskega nasprotja ni, in če govorimo kratkoma o takem nasprotju med kmetom in meščanom, mislimo pri tem le na težnje in zahteve kmetov ter meščanov. Povod temu, da se je poostriilo razmerje med kmetom in meščanom, je dalo — meso.

Mesarji po mestih so meso zelo podražili. Klo mesa stane po nekaterih večjih mestih do 240 K. Ker pa je po velikih mestih glavni živež za vse (tudi delavsko) ljudstvo kruh in meso, za to so zagnale vsi meščanske stranke vpitje: Dajte nam ceno meso! Mesarji odgovarjajo, da ne morejo dati mesa po nižji ceni, ker je živina preveč draga. In sedaj zahtevajo mesarji in meščani skupno, naj se pritisne cena naši živini navzdol, in sicer s tem, da se odprejo meje za srbsko in romunsko živino, da se zabrani izvoz avstrijske živine v Nemčijo in da se dovoli uvažati v Avstrijo tudi argentinsko meso!

Zahteva meščanov je zlovoljen napad na korist našega kmeta, katerega je treba z vso odločnostjo zavrniti! Meščanska zahteva bi bila samo tedaj opravičena, ako bi naši kmetje nastavljali živini oderuško visoke cene! Temu pa ni tako! Izračunano je od živinorejskih veščakov, da kmet ne preda živine (volov) pod škodo, ako je proda za 80 h po 1 kg žive vage. Še le, kar je nad 80 h, to je zaslužek kmetov! In kmet bi moral imeti za-

LISTEK.

Ovadu h.

Zadnja vojska na Balkanu, v kateri je Avstrija zasedla Bosno in Hercegovino, zanimala je kakor vsaka radovedne ljudi, vzlasti tudi naše slovensko ljudstvo, ki je bilo bojnemu polju zelo blizu. Tudi se je mnogo slovenskih sinov v teh bojih borilo za cesarja in odlikovalo s posebnim junaštvom.

Tudi kmetje imajo v vojskih časih mnogo govorenja o vojski. Ker pa splošno le malo berejo časnike, zato tudi niso prav poučeni o raznih bitkah in drugih važnih vojskih dogodkih. Ako se pridruži takemu zborovanju slovenskih kmetov, čuditi se moraš, kako bistroumno govoré o vojskih dogodkih in razpravljajo razne spletke, o kakoršnih se niti ne sanja poveljnikom vojske in ne samim vojskujočim se vladarjem. Kedaj da Rus pritisne svoje milijone proti jugu, kako bo Lah spravil svoje čete čez morje, kaj bo Nemeč počel, ali bo gledal, ali se bo tudi vdaril, vse to se reši v kratkem času in brez posebnih težav v takem zboru kmečkih modrijanov.

Tudi v Novem selu so ljudje težko pričakovali novic iz bojišča. Može so težko pričakovali starega Primoža, ki jim je donášal pošte iz bližnjega mesta. Ta seveda je bil tega posebno vesel in je tudi po svoje rad spolnoval to svojo dolžnost. Može pa je bil trmast in naj so pisali listi, kar so hoteli, njegova je morala veljati, da se Rusa in Prusa in tudi še Laha po vrhu naši ne bojé in da bo končno

vse premagal naš cesar. Bil je Primož, kakor se vidi, moč stare korenine in zvest domoljub.

V nedeljah zvečer so bili večinoma kmetje iz vasi zbrani pri Primožu, ki je vzlasti ob takih prilikah potečil več vina, kakor sicer. Besedo je imel večjidel cel večer Primož sam. Gorje mu, kedor bi mu bil kaj ugovarjal. Posebno piko je imel Primož na gospoda učitelja, kateri je večkrat kaj popravljaj Primoževo modrost.

„Eh, kaj bote vi mladiči, vi vse najboljše razumete, a kadar pride do resnice, si nič ne upate“, odgovarjal mu je Primož.

„No pa vi vse veste, ki časnike raznašate“, rekel je učitelj.

„Kaj raznašam, jaz jih tudi berem“, hudoval se je Primož, „in tam stoji to, kar pripovedujem, črno na belem; kar pa je pisano, to je pisano in je gotova resnica. Bodete videli, možje, ne bo šlo vse tako gladko, kakor se misli. Govori se celo, da se tudi po naši deželi že semintje prikazujejo ovaduh, ki rišejo ceste in hribe in prelaze. Pravijo, da prihajajo sem od laške strani.“

„Sveda, vam pa vsak posebej piše, kedaj in po kaj da pride“, psože mu v besedo domači učitelj.

„Kaj bote vi mene popravljali, gospod učitelj? Kje ste še vi bili, ko sem jaz že ljubljanske gospode, ki so k nam prišli, vgnal v kočji rog. Saj sem že pravil, kako so moški prišli z raznimi papirji, mapami in bukvmi, da bi preiskovali naše gorovje. Vse so imeli popisano, vsako pot so imeli na papirju, a v resnici sem jim pa moral le jaz

vse pokazati, sicer bi še ne bili znali nazaj domov. Ha ha ha!“

S takim zadovoljnim krohotanjem je Primož vselej končal tako svoje pripovedovanje, izpil iz kozarca vino, našgal pipco, na katero je med govorom pozabil v svoji gorečnosti, ter prav krepko spuščal dim pred sebe v zrak.

Tako so se kratkočasili prijatelji pri Primožu mnogo nedelj.

Nekega dne pa se je moralo zgoditi nekaj posebnega. Primož prišel je iz mesta domov ves zamišljen. Nekaj ljudi ga je že čakalo zaradi pisem, ki so jih pričakovali, toda Primož danes ne zna domov ali ka-li?

On namreč se ne zveni za svojo hišo ter jo naravnost maha proti županovi. Tega on poprej skoro nikoli ni storil. Ko pride tja v županijo, nikogar ne pozdravi ter zamišljen vpraša, kje da je župan.

„Na njivi je in pšenico naklada“, odgovori gospodinja.

„Pošljite brzo ponj, zakaj precej moram z njim govoriti.“

Župan pride in Primož posebno resno reče županu:

„Rad bi z Vami nekaj posebnega govoril na samem.“

„No, kaj bo takega?“ vpraša župan ter pelje Primoža v svojo pisarno.

„Oče župan, v našem kraju se je prikazal — ovaduh.“

„Ej, pojdite, Primož, kaj hoče ovaduh delati pri nas.“

služek za ves svoj trud in svojo skrb! Sedaj pa vprašajmo: Koliko živine pa se proda po ceni, ki bi presejala 80 h. Murno lahko odgovorimo, da so take visoke cene le izredne, redno pa mora kmet prodajati svojo živino pod škodo! Meščani torej zahtevajo propad in uničenje kmeta, ako zahtevajo takih sredstev, vsled katerih bi se cena kmečki živini zopet ponižala! Meščani nimajo pravice, da se njihove razmere zboljšajo na škodo kmetov! To je grda politika, ki hoče sebe rešiti s tem, da drugega ugonobi!

Mesarji pravijo tudi, da v Avstriji ni dovolj živine, in da se tudi vsled tega morajo odpreti meje tuji živini. Uradna poročila pa zatrjujejo, da je v Avstriji dovolj živine in da je tožba mesarjev neopravičena. Toda to je res, da živinoreja v Avstriji ne napreduje dovolj, in to si morajo kmetje zapomniti! Uradna poročila namreč pravijo: L. 1880 je bilo v Avstriji živine 8.584.077 komadov, l. 1890 pa 8.643.936 in leta 1901 pa 8.736.096 komadov. Očividno je torej, da živinoreja vsaj glede števila ne napreduje v Avstriji zelo hitro. Toda neumesteno pa bi bil ugovor, češ: Število živine v Avstriji počasi narašča, a število istih, ki jedo meso, pa naglo. Oboje je res! Tuda znano pa nam je tudi, da je Avstrija prej mnogo živine morala izvažati, ker doma ni našla kupcev, v zadnjih letih pa je izvoz avstrijske živine že jako majhen, ker se najdejo kupci v domovini.

Toda meščani bodo rekli: Meso pa je vendar vedno dražje! Tega pa niso krivi kmetje, ampak mesarji in mešetarji. Znano in dokazano je, da mesarji delajo z velikimi procenti. Ti procenti se dajo samo tako razložiti, da imajo mesarji (po večjih mestih) svoje mešetarje, ki jih morajo plačevati, in da tudi njih lasten zaslužek ni majhen. Veščaki pravijo, da srednjeveliki mesarji ves izkup govejega mesa smejo smatrati kot čisti dobiček, kajti uprava se jim plača z izkupom takozvane male živine (tele, prašiči, ovce itd.)

Meščani naj delajo torej na to, da se bodo odpravili mešetarji ali mešajupci in da bodo mesarji zadovoljni tudi z majhnim zaslužkom, kmete pa naj puste pri miru, kajti oni se vedno nimajo z živinorejo istega dobička, kakor si ga zaslužijo.

Za kmeta pa velja zlasti nauk: Povzdigni svojo živinorejo po številu in kakovosti ter pogumno brani svoje koristi tudi nasproti meščanom!

Politični ogled.

Državni zbor. Dne 5. t. m. so stavili naši poslanci sledeče interpelacije: poslanec Robič zaradi postaje v Sterntalu pri Ptuj, poslanca dr. Korošec in dr. Voušek zaradi upokojenja Slovencev pravičnega vseučilišč. prof. Frischaufa. — Zadnji petek je bil za avstrijske kmete zanimiv dan v državnem zboru. Kmečki poslanci, na čelu jim tirolski katoliški poslanec Hauens, so zahtevali, da se ne ugodijo zahtevi meščanov, naj se odpre meja za srb-

„Zasledoval sem ga že cel teden in hodil sem čakati nanj, kakor na zajca“, nadaljuje Primož. „Povem vam, da se res ovađuh klati okoli pri nas! Ali ga še niste opazili? Pojdite tam doli za kapelo, tam ga bote danes našli. On riše ceste, vasi, bližnji grad in sploh vse, kar se vidi. Jaz sem ga več dni natančno opazoval.“

„Morda se pa le motite, Primož“, ugovarja mu župan.

„Kaj se bom motil? Ko bi bil pošten človek, prišel bi v vas, povedal, kdo da je, kaj da hoče. A on se vedno skriva in ne pride v nobeno hišo. Glavo stavim, da je to ovađuh, ki so ga poslali sovražniki tam od Laškega in vema, da ima že načrtane vse naše ceste ter da vé za vsak kot, kam bo primernejše postaviti vojake in kanone. To vse bo prodal za drage denarje, kajti vojak je moral človek biti, da vé, koliko je vredno, ako so vojaku znana pota, kamor ima priti. Ali se več ne spominjate, koliko so leta 1866 vzlasti na laški meji prijeli naši vojaki takih ovađuhov?“

Po teh pojasnitvah se je tudi županu stvar dozdevala verjetnejša. Premišljeval je, praskal se za ušesi ter naпослед rekel:

„No, kaj pa mislite, da imama storiti?“

„Zgrabiti sleparja in izročiti ga gosposki, nič drugega ne! Vprašam vas, ali hočete vi vzeti nase vso odgovornost, ako se zvé, da so vas opomnili na nevarnost, a vi niste ničesar storili, da bi jo zabranili?“

„Toda jaz — jaz — tega vendar ne morem sam storiti“, opravičuje se župan.

(Konec prihodnjic.)

sko in rumansko živino ter prepove izvoz avstrijske živine v Nemčijo, ker bi s tem naši živinorejci škodo trpeli. Poljedelski minister, grof Auersperg, se je tudi zavedal enkrat svoje naloge ter se postavil ob stran kmečkih poslancev. Njihovo zahtevo je odobrila večina zbornice. Prihoduja seja bo jutri, dne 12. t. m.

Novi vojni stroški. V torek je povedal domobranski minister v posl. zbornici, da namerava ustanoviti vojna uprava petnajst topničarskih polkov za domobranstvo, in sicer bi dobilo naše domobranstvo osem, ogrski honved pa sedem takih topničarskih polkov. Vsled tega bi bilo neizogibno tudi zvišanje števila novincev. Stroške za take domobranske topničarske polke pa bi nosili tostranska državna polovica zase, a ogrska državna polovica za svoje honvedske topničarske polke pa tudi zase. Naša državna polovica bi bila pri tem za kake štiri in pol milijone kron na dobičku, ker bi se stroški za nameravane nove topničarske polke ne plačevali iz skupnih vojnih kreditov. Domobranski minister pa je opomnil, da se bo vse to zgodilo, ako bodo Ogrji v to privolili. Pred leti, ko je bil še grof Tisza ogrski ministrski predsednik, so Ogrji sami želeli dobiti za svoje honvede posebno artilerijo. Zdaj pa, ko se hoče tudi našim domobranskim polkom dati to, kar bi imeli honvedji, so postali Ogrji drugega mnenja, in se, kakor se čuje, odločno upirajo proti ustanovitvi honvedskih topničarskih polkov in sploh proti vsakemu povišanju vojnih stroškov. Ako se jim to posreči, jim bomo morali biti mi nekako hvaležni. Pri vsem tem ostane pa vendarle značilno, da se v naši državi vedno le to zgodi, kar hočejo Ogrji in nikdar kar bi hoteli mi.

Dv tretjinska večina za spremembo volilnih okrajev. Kakor je znano, se Čehi in Jago-slovani kakor tudi nekatere druge parlamentarne stranke odločno upirajo proti določitvi, ki se naj sprejme v novo volilno preosmovo in po kateri bi bila za vsako spremembo kakega volilnega okraja potrebna dv tretjinska večina. To dv tretjinsko večino zahtevajo namreč Nemci, ki hočejo za vse večne čase ohraniti vse krivice, katere se bodo vsled nove volilne preosnove godile nenemškim in posebno pa slovanskim narodnostim. Vlada se trudi, da bi dosegla tudi v tem pogledu kak kompromis in da bi na ta način prej ko prej spravila volilno reformo pod streho. Nasvetovala je baje strankam, naj bi se vsprejela določba, vsled katere bi moralo ostati pri sedanji razdelitvi volilnih okrajev vsaj osemnajst let. Nemške stranke so se te dni s to zadevo bavile, a sklenile so, da odklanjajo vsak kompromis. Nemški krščanski socijanci se pa baje še niso odločili. O Poljakih pa se govori, da se ne protivijo takemu kompromisu.

Naš cesar bo obiskal začetkom novembra Prago.

Nemci proti Poljakom. V zadnjem času se je razširila po listih vest, da pruska vlada, da bi čim prej temeljito ponemčila in uničila Poljake, namerava izdati novo postavo, po kateri bi se Poljaki mogli prisiliti, da prodajo svoja posestva Nemcem. Ta vest je povzročila veliko razburjenje, zatoraj je pruska vlada hitro razglasila, da to poročilo ni resnično. — Resnična pa je vest — potrdil jo je sam poznavski nadškof Stablewski — da je bil zaman ves trud prevz. nadškofa, da bi prusko vlado naklonil k temu, da bi se poljski otroci mogli učiti krščanskega nauka v materinem jeziku.

Preganjanje nemških Poljakov. Nemška vlada hoče s kruto silo zatreti gibanje Poljakov proti novi nemški šolski postavi, ki sili poljske otroke udeleževati se nemškega pouka v verouku. Državna pravdnikstva so vložila v tej zadevi polno tožbo proti urédnikom, govornikom in poljskim staršem zaradi odpora proti državni oblasti. Policija je pri uglednem tovarnarju Vrzesinskem zaplenila 10.000 razglasov, kjer so se pozivljali Poljaki na splošni bojkot nemških šol, ki bi se naj pričel 17. oktobra. Posledica tega bo seveda nebroj žrtev nemškega barbarstva.

V Perziji je proglasil šah ustavo. Pri tej priliki je prišlo do nemirov, katere so uprizorili nasprotniki ustave. Toda sedaj je, kakor se sliši, že nastal mir.

Razne novice.

* Duhovske vesti. Prestavljena sta čč. gg.: o. Pij Vakšelj iz Ptuja v Št. Vid pri Ptuju, o. Bernardin Šalamun iz Št. Vida k Sv. Trojici v Haložah. — Nevarno zbolel je čast. gosp. Franc Murkovič, župnik pri Sv. Barbari v Haložah. Priporoča se v molitev!

* V bogoslovje v Mariboru so sprejeti sledeči gg. v I. letnik: Baznik Ivan od Sv. Križa pri Kostanjevici, Erhatič Martin od Sv. Leuarta pri Vel. Nedelji, Geratič Ivan od Sv. Benedikta v Slov. gor., Kranjc Josip od Sv. Andraža nad Polzelo, Lasbacher Anton od Negove, Skok Peter iz Trnove pri Gorici, Škofič Marko od Sv. Martina pod Vurberkom, Šoba Alojz iz Ptuja, Zmazek Franc iz Ljutomera, Žagar Ivan od Sv. Petra v Sav. dolini.

* Inženier g. Lupša je prišel iz Siana v Aziji v svojo domovino za nekaj mesecev na dopust. O svojih dogodljajih je obljubil v večjih mestih predavati.

* Šef generalnega štaba Beck namerava v kratkem stopiti v pokoj.

* Trgatev se je začela, to naznanja pokanje topičev, to čutimo pa tudi mi, kajti naši dopisniki so nam minoli teden zelo malo poročali. Mi jim pa to radi odpustimo, ker vemo, da mora kmet, posebno pa vinogradnik lepe jesenske dneve pridno porabiti. Zato pa bodo tem bolj pridno dopisovali, ko bo nujno opravilo dokončano. Zato pa želimo še mnogo lepih jesenskih dni!

* Govorite povsod slovenski! Pri nas se slišijo večkrat pritožbe, da ne znajo uradniki slovenskega jezika. Skoraj po vseh uradih se nastavlja trdi Nemci. Slovenski uradniki, sinovi našega n. roda, pa ne dobijo tukaj službe. Tega smo sami krivi! Saj je znano, kako se silijo Slovenci, posebno kmečko ljudstvo, govoriti v uradu nemško. S tem nemškim govorjenjem ne samo naredite naroden greh, ampak tudi s tem škodujete svojim lastnim sinovom, katere nočejo pri nas v službo sprejemati, ker si oblasti mislijo, saj itak ljudje nemški govorijo, zato ne rabimo slovenskih uradnikov. Če pa bi vsak Slovenec govoril v uradu slovenski, bi kmalu uvidela vlada in pa tudi dotični nemški uradniki sami, da spadajo na to mesto slovenski uradniki. Tako bi prišli naši sinovi do boljšega kruha. Torej, Slovenci, ne škodujmo si sami, ampak govorimo povsod in vedno slovenski!

* Občinski računski zaključek. Finančna ravnateljstva zahtevajo od nekaterih občin, da se jim predloži letni računski zaključek. Ta zahteva pa je glasom odločbe upravnega sodišča od 9. decembra 1903, števil. 12.730 popolnoma neopravičena. Občine so namreč dolžne dajati državnim oblastim razna pojasnila, toda ne taka, ki se tičejo njih premoženjske uprave.

Mariborski okraj.

m Osebna vest. Avskultant pri okrožnem sodišču v Mariboru g. dr. Ivan Vuk je prestavljen v Novomesto. Tako prestavljajo naše sinove uradnike na Krajsko, k nam pa pošiljajo Nemce, ki našega jezika in našega ljudstva ne razumejo.

m Kamnica pri Mariboru. Dne 6. vinotoka t. j. v soboto zvečer okoli 9. ure je tukaj neki neznan lopov nameraval zažgati škedenj natlačeno poln sena g. Martine-a, trgovca v Mariboru. Vrata na škedenju so imele pri enem koncu luknjo, da je seno ven molelo. Tam začne požigalec zažigati. To pa zapazi bližnji gostilničar g. Anton Vogrinec skozi okno svoje gostilne. Vzame luč in gre ven gledat. Ko ga zapazi požigalec, ki je pred vratmi čepel in zažigal, zbeži na poti v smeri za kamniškimi potokom. Vogrinec teče za njim nekaj časa, pa ga ne dobi, zato se je precej vrnil, da pogasi že nastali ogenj, kar se mu tudi posreči. Tukaj je res bil g. Vogrinec rešitelj Kamčke vasi, da ni nastal veliki požar, ker so v bližini lesena poslopja. Pred enim mescem je tukaj viničarija g. Švigel-na (nekdaj Hitenbrenerjevo posestvo) do tal pogorela. Prihiteli so na pogorišče tudi naši „fajerberi“. Domov vračajoč so pa zelo hajjali.

m Zg. Duplek. Posesnik Mihael Haler iz Št. Petra pod Mariborom je peljal z dvema konjema jabolka čez tukajšni brod. Eden konj se ustraši in potegne drugega z vozom vred, na katerem je sedel posesnik in dnarica Marija Gumzej, v Dravo. Prevoznik Šantl je hitro prišel na pomoč s čolnom in se mu je posrečilo rešiti Halerja in dnarico iz deročih valov. Pri tem je skoraj sam ponesrečil, ker sta se oba prišla čolna na eni strani. Na to je prevoznik poskušal še rešiti konje, ki so plavajoč vlekli voz. Posrečilo se mu je spraviti konje na majhen otok. Tukaj pa je zopet isti konj zdvijal in zopet je vse šlo v vodo, kjer je vse izginilo, konja in voz. Haler ima okoli 1700 K škode. Brez pomoči vrliga prevoznika bi še bil tudi sam utonil.

m Iz šentlendarškega okraja. Vsi smo osupnili, ko smo čitali v zadnjem „Slov. Gospodarju“, da se je tukaj naš g. notar pridružil novi liberalni

stranki. Upali smo, da bomo dobili v njem novega delavca za našo složno narodno organizacijo, sedaj pa z začudenjem vidimo, da smo dobili v njem liberalnega razdirača, ki bo razdiral to, kar smo mi s trudom in velikim bojem sezidali! Pričakovali smo, da bo vroč prijatelj slovenskih kmetov, tem bolj smo se zavzeli, da je šel med one, ki bodo kmete „prijemali za ušesa.“ G. notar, vi hodite krivo pot, in na tej poti ne bomo šli za vami! Kdor je liberalcec, ni ljudski prijatelj!

in Nogo mu je odtrgalo. Po kolodvorski ulici v Slov. Bistrici se je peljal v četrtek okoli 4. popoldne posestniški sin Anton Jagodič iz Šmicerberga. Sedel je spredaj na počez položeni deski. Na enkrat je padel pod voz, noga se mu je zapletla v kolo. V eni sekundi je bila noga odtrgana in kazalo na to je izdahnul nesrečnež svojo dušo.

Ptujski okraj.

p Oddaja gozdnih sadik iz državnih nasadov v Ptuj v jeseni 1906. leta in v spomladi 1907. l. Iz državnih nasadov v Ptuj se oddajo za letošnje jesensko pogozdovanje in za pogozdovanje v spomladi 1907. l. sledeče navedene sadike: Smreke, mecesni, jelke, bori, akacije, laški oreh, črni orehi, zlahtni (laški) kostanji. Naročila navedenih sadičnih vrst sprejemajo se za letošnje jesensko pogozdovanje do konca meseca oktobra 1906. l. in za pogozdovanje v spomladi 1907. l. do konca meseca februarja 1907. l. pri. e. kr. okrajnem gozdnem nadzorstvu v Mariboru in pri. e. kr. postaji gozdne pažnje v Ptuj. Neimovitim gozdnim posestnikom oddajo se smrekove, borove in jelove sadike, ako predložijo občinsko uradno spričevalo o neimovitosti, brezplačno, torej le proti povračilu upravnih stroškov v znesku 1 K 60 vin. za 1000 komadov sadik. Kmetje, uporabite priliko in se oglasite o pravem času, da ne bodo zopet gospodje sami imeli koristi od deželnih nasadov, ki se plačujejo tudi z vašim danarjem!

p Okrajni zastop Rogatec je zopet v nemških rokah, ker so Nemci zmagali v skupini veleposestva, najvišjih obdačencev obrti in industrije in v skupini mest in trgov. Samo v kmečkih občinah so izvoljeni Slovenci: Maks Berlizg, Luka Drogenik, Vinko Zurman, Franc Mikuš, Franc Roška in Franc Korošec.

p Okrajni zastop rogaški. Lani 1. maja so bile skozdane volitve za okrajni zastop. Bilo je izvoljenih 11 Slovencev in 13 „Nemcev“. Toda „nemška“ večina opetovano ni hotela pripoznati izvolitve 5 Slovencev, ki so bili izvoljeni iz skupine velebrtnikov, dasi so to volitve kot popolno postavno priznali deželni odbor, namestnija in ministrstvo. In kaj letos spomladi stori vlada? Edino Nemcem na ljubo razpusti celi okrajni zastop in razpišejo se nove volitve. Te so se te dni izvršile: Šest Slovencev in 18 „Nemcev“ je bilo izvoljenih. Dne 9. oktobra bi se naj konstituiral okrajni zastop. Vseh šest Slovencev je sicer prišlo v Rogatec, pa ne k seji okrajnega zastopa, ampak da so vsi odložili svoje mandate, češ, ker se je popolno postavno lani izvoljeni zastop letos razpustil, je to skrajno razžaljenje 95% slovenskega kmečkega ljudstva. Okrajno glavarstvo bode seve zopet razpisalo nove volitve za skupino kmečkih občin. Trdno pa smo prepričani, da bodo zopet izvoljeni tisti močje, ko zadnjič. Kmetje, ne dajte se od nikogar premotiti! Na naši zemlji naj bo Nemec naš sosed, ne pa naš krut gospodar! Sicer to zadevo tudi nujno priporočamo našim vrlim poslancem. G. okr. glavarju Umderrainu pa želimo v Gradec srečen pot. Noben Slovenec se za njim ne joče.

p Občinski odbor hajdinski je v svoji seji dne 7. t. m. imenoval ondotnega nadučitelja in odbornika gospoda Franca Podobnik zaradi mnogih zaslug, katero si je stekel na polju ondotnega šolstva in občinske uprave, častnim občanom občine Hajdin pri Ptuj.

p Desetletnica „Gasilnega društva za ormoško okolico“ se je obhajala v nedeljo 16. kima. v kljub slabemu vremenu na dostojen in slovesen način. Predpoldan so se udeležili vsi ognjegasci skupno sv. maše v župni cerkvi. Pohvaliti moramo ob tej priliki izboren in točen nastop naših gasilcev! Ko so korakali z godbo na čelu, z lipovim perjem za čeladami, krepko in samozavestno skozi mesto proti cerkvi, se je vzveselilo pač marsikatero oko! Saj kdor hoče pomagati sosedu v sili, mora biti krepak in pogumen! Po maši se je pripelo 27 močjem, ki so vstrajali 10 let pri društvu, častne trakove na rokav. Neznatno je sicer to odlikovanje samo na sebi, a ponosen je pač lahko vsakdo nanj.

Popoldan so korakali vsi ogajegasci skupno z gosti iz Središča na slavnosten prostor pri g. Kandriču. Vreme nam je nagajalo neprestano, zato smo se morali zadovoljiti z notranjimi prostori. Ob največjem nalu in viharju je prišlo tudi 18 mož slovenskega „Gasilnega društva v Trgovišču“; veselil nas je ta skupen obisk radi slabega vremena tem bolj! Da si je pridobilo društvo v Ormožu in v okolici s svojim delovanjem splošno priljubljenost, kaže obilen obisk naše slavnosti; razvila se je zato tudi kmalu splošna živahna zabava. Veselje je povečala lastna godba z mnogimi izvirnimi komadi. Med posameznimi točkami vzporeda so se vršile navdušene napolnitve presvetlemu cesarju, ki je blagovilil podpirati naše društvo, vsem častnikom in podpornim članom ter vsem onim, ki nas niso radi vremena obiskali. Cela slavnost je imela domač in priščem značaj; motilo nas ni prav nič. Umetalni ogenj je moral izostati. Splošna sodba je, da je društvo mnogo moralno pridobilo s to desetletnico. In ni čudno! Saj kdo ve, koliko truda stanejo vaje, koliko požrtvovalnosti se zahteva od vsakega člana v slučaju ognja, ta bo umel najbolje, da enake desetletnice niso samo prazne parade! Konečno se zahvaljujemo vsem, ki so nas blagovlili obiskati in počastiti, posebno pa velečastitim damam iz Ormoža, ki so se trudile s slavnostjo, in vsem, ki so imeli s prireditvijo dela in truda. Podpornike naznamimo svoječasnno po časnikih. Na dalje: „Pomoz Bog!“ B. R. N.

p Svinjska kuga. Uradno se je dognalo, da se je v občini Slatina zdravilišče pojavila svinjska kuga. V tej občini je torej prepovedano izdajati živinske potne liste.

p Zaradi tepeža, ki je nastal med fanti dne 24. junaja v Mihovcih, so obsojeni sledeči fantje: Anton Lamberger in Franc Sagadin iz Mihovec vsaki na šest mesecev ječe, M. h. el Ferleš na tri, Jožef Soršak na dva, Simon Čelofiga na dva meseca zapora. Kedaj bodo nehali ti nesrečni tepeži med slovenskimi fanti. Take dogodljaje porabijo nemški listi in potem raztrobijo v svet, da so Slovenci sami ubijalci, pretepači in nas slikajo kot na pol divjake. Tako škodujejo taki vročekrvneži ugledu celega naroda.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Seveda, naš gospod dr. Chloupek so tudi med onimi, ki so ustanovili v Celju „nerodno“ stranko. Seveda, g. dr. Chloupek so v vsej svoji politiki nerodni, in za to ni nobeno čudo, da so tudi sedaj naredili zopet enkrat veliko nerodnost. Ker pa so g. dr. Chloupek po programu nove stranke zavezani skrbeti za ojačenje obrtniškega stanu po mestih in trgih, za to bodo odslej zastopnj zdravili pri bolniški blagajni in vožnje na politične shode si bodo plačali iz svojega žepa. Oj srečen Ljutomerski okraj, nova stranka ti praaša blagoslov!

l Za gornjeradgonski okraj. V nedeljo, dne 21. t. m. bo pri Sv. Juriju ob Ščavnici v prostorih gospe Trstenjakove shod novoustanovljenega političnega društva za gornjeradgonski okraj. Natamčni vzpored se še objavi.

l Umrl je dne 1. t. m. po dolgotrajni in mučni bolezni posestnik in bivši vodja studenca kisle vode radenske Jože Ejlec. Sveti mu večna luč!

l Kapela pri Radencih. V Hlaponcih je umrla dne 25. m. m. žena veleposestnika Antona Domajnka nagle smrti. Rajnca je bila zavedna, narodna žena. Za njo žaluje mož, s katerim sta živela komaj 11 mesecev v srečnem zakonu, in dva mala otročiča. N. v. m. p!

l Na paši užgala se je triletna deklica kmeta Jak. Rihtarič v Boračevi. V strašnih bolečinah je tretji dan potem v bolnišnici umrla. Svarilen slučaj za stariše, da pazijo na svoje male otroke, to zlasti, ker je ravno na tistem travniku v teku zadnjih trideset let zgorelo že troje otrok.

Slovenjegraški okraj.

s Mislinja. Mislinjski Nemci, seveda so vsi prišli iz tevtonskih hrastovih gozdov, čutijo zadnji čas posebno nagnjenje do najbolj zagrizenih nemških protikatoliških časnikov, kjer brezobzirno napadajo razne najim neljube osebe. Da bi pa njihova novica bila bolj zabeljena, stikajo skupaj svoje učene glave ter se pri pisavi trudijo, da jim potne kaplje rosijo nemška lica. In če se časnik usmili njigovega v silnih bolečinah rojenega dopisa, izgubijo ti možakarji — ne ve mokat, tako da od samega

veselja skačejo, heulajo in zmago pijejo. Kadar kakšen zaslepljen šentvidčan prinese docela izmišljene novice, katere potem resnicoljubni „Stajerc“ objavi, tedaj veselje teh „nemških“ patronov ne more ostati več med štirimi stenami. Na cesti ga kažejo. Kar na cesti prežijo na ljudi, jim pripovedujejo, kdo je v časniku, kako hude reči so to. Če kdo ne veruje, ga peljejo na dom ter mu pokažejo črno na belem v „Stajercu.“ In če je kakšen bližnji duhovnik v časniku obrekovan, je to zanje posebna kost. Je treba vsaj malo poskočiti. Tako umetnost si privoščijo celo žagar iz Mislinje. Seveda, ker je občutljiv kakor njegov sošček in bi kaj rad tožil, ne vemo nič reči o njem. Sicer pa zaheula kaj blagoglasno, dela pa se Slovenca.

s Mislinja. Tukajšnji postajevođa si je izvolil za svoj najnovejši šport protiklerikalno gonjo. A kakor se vidi, bi bilo boljše, če bi svoje zmožnosti porabil za svojo službo. V pondeljek 8. t. m. popoldne je bržčas zopet koval črne naklepe. Da bi ga nihče ne motil, je zaprl vlaku vhod. Kakih deset minut so popotniki začudeno gledali proti predoru tik pred postajo, vlak je žvižgal in žvižgal, a gospod postajevođa je bil tako zamišljen v svoj šport, da ga je moral eden čakajočih potnikov opozoriti, da bi popotniki radi naprej. Ker je taka vožnja neljuba klerikalcem kakor neklerikalcem, zato so bili vsi soglasni v godrnjanju. C. kr. železniško ravnateljstvo pa prosimo, da bi blagovlilo svojega uslužbenca opomniti, naj svoje sile najprej porabi za svojo službo in, če mu jih bo še potem kaj preostalo, za s'rankarski boj.

s Nemčurska pobalinstva. Iz Šoštanja se poroča: Odkar je nekdo na kolodvoru se nahajajočo reklamno tablo nepotrebne „Deutsches Haus“ pomazal, maščujejo se neke barabe nad nedolžnimi napravami tukajšnjega slovenskega „Olepševalnega društva“. Tako je to društvo, kateremu se morajo vsi brez razlike narodnosti zahvaliti za njega tako uspešno delovanje za povzdigo prometa tujecev, pred tremi leti nasadilo na glavnem trgu okoli sohe Matere Božje več akacij, katere so se tako bujno razvile, da so delale pravi okras glavnemu trgu. V soboto 29. m. m. pomoči pa jih je umorila kruta roka pijanih delavcev. Roka pravice je že doletela te zapeljance. Od petka na soboto pa so neznani zlikovci pokradli več klopi v gozdu nad gradom. Sploh se obnaša naša nemška fakinaža v zadnjem času tako, in to ponoči, da nismo skoro varni svojega življenja. Tako so v soboto zvečer težko ranili godca naše narodne godbe, da so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico, in enega delavca tovarne g. Lampreta.

Konjiški okraj.

k Konjice. Na cesarjev god se ni hotel vdeležiti cesarske maše tržki občinski zastop z dr. Kadnikom na čelu z izgovorom, da se cesarska pesem poje slovenski in ne nemški. Gospod župan, ali se spominjate, da ste se izrazili, da si upate na sredi konjiškega trga slovenski peti. Kam pa je ušla nemška korajža, da se niti pokazati ne upate v cerkvi.

k Konjiškavas. Pri živinorejcu in posestniku Simonu Pozep je krava dne 27. m. m. tri teleta povrgla, dve telice in enega junca. Škoda, da niso teleta živa.

k Prihova. Pretečeno nedeljo je imel podučni govor o živinoreji g. potovalni učitelj Jelovšek. Bilo je okoli 200 poslušalcev. Priporočal je posebno, naj si osnujejo bikorejsko zadrugo, kar je prvi pogoj, da se pravo pleme uvede v okraj, ker konjiška zadruga več ali manj dremlje. Z velikim zanimanjem so ga poslušali in odšli v nadi, da pride svoj govor nadaljevat v kratkem.

Oplotnica. Govori se, da se bodo nasledniki znanega Šorša pečali z usnjarijo. Naj skrbi knježev oskrbnik, da ne pride to podjetje v nemške roke.

Čadram. Sode že pripravljamo za trgatev. Eni bodo več, drugi manj nabrali. Veliko je škodovala peronospora. Najbolj zelena sta ostala vinograda gospoda župnika in Obrula p. d. Hudičeka; slednji bo menda največ v celi fari dobil. Bilo bi dobro vprašati ta dva vinogradnika, kako sta obdelovala svoj vinograd, ker so drugi vendar skrbno škropili, nekateri celo 6—8 krat.

Celjski okraj.

c Celjski občinski svet proti slovenskim napisom. Sedaj so tudi celjski mestni očetje prepovedali v Celju na tablah, ki molijo v mestno ozračje, slovenske napise. Da je ta sklep proti-

postaven (§ 19. osnovnega zakona), to naše strastne nasprotnike malo briga. Seveda, denar slovenskih kmetov jim pa diši. Kdor pa slovenskih napisov ne mara, tudi našega denarja vreden ni.

c Volitve v okolici Celjski so se vršile dne 1. in 2. t. m. čisto mirno. Nemci se jih v nobenem razredu niso vdeležili. Stvar novega odbora bo, okrepiti slovenski živelj v okolici tako, da bodo po preteku treh let Slovenci stopili zmage zavestni v volilni boj, ki nam takrat ne bo pribranjen. — Izvoljeni so sledeči: v tretjem razredu: gg. Matevž Glinšek, Jožef Jezernik, Ivan Radej, Franc Samec, Franc Lipovšek, Ferdinand Golobranec, Franc Pušnik, za namestnike: Anton Male, dr. Vekoslav Kukulovec, Josip Kosi, Anton Zaveršek; v drugem razredu: gg. Peter Majdič, Avgust Sašnik, Mihael Levstik, Janez Mirnik, Anton Pintar, Jakob Janič, dr. Josip Sernec, Jakob Videmšek; za namestnike: gg. J. Planinšek, Matija Mlakar, Andrej Bobnič; v prvem razredu: gg. Fr. Ogradi, dr. Anton Božič, Janez Samec, Anton Fazarinc, Jernej Češko, Jernej Kumer, Franc Confidenti, Franc Klimer; za namestnike: Franc Velušek, Miha Kodela, Janez Krušič in Jakob Omladič.

c Proti volitvi v občini Celje okolica so vložili Nemci ugovor. Ker gre navadno vlada Nemcem na roko, upajo, da bodo volitve razveljavljene. Pri drugi volitvi bi mogoče ne prišlo toliko volilcev kakor pri prvi, in Nemci oziroma nemčurji upajo na zmago. Zato pozivljamo naše somišljenike, naj opozorijo volilce na namene naših nemčurčkov.

c Poročil se je dne 3. t. m. v Ljubljani g. Hinko Šumer, učitelj na deški šoli v Šmarju pri Jelšah, z gospodično Felicito Mahovo, učiteljico na dekliški šoli istotam.

c Poročil se je 6. t. m. v Petrovčah g. Lovro Bouha, sodni tajnik in Sarajevu, z gospo vdovo Alojzijo Lemež, gostilničarko v Celju.

c Š šole. Gdč. E'za Klemenčič, učiteljica pri Sv. Martinu v Rožni dolini, je dobila štirimesečni dopust. Nadomestuje jo gdč. Angela Siter iz Št. Pavla pri Preboldu.

c Laški trg. Tako skrbno menda nikjer grdega nemškutarstva naša vlada ne podpira, kot ravno v Laškem. Naš trg šteje okoli tisoč prebivalcev, izmed teh jih je, veliko računano, kakih deset pravih Nemcev (pa še ti so priseljeni!), vseh ostalih 990 je Slovencev po krvi in mišljenju, le da so nekateri tako strahopetni, da se ne upajo z barvo na dan. V celem našem okraju pa je po zadnjem ljudskem štetju izmed 27.381 prebivalstva le 941 takih oseb, ki so prijavili svoj občevalni jezik nemški, rojenih Nemcev pa še morebiti 100 ni. Umevno je, da ta peščica posili-nemcev mora čez kratko ali dolgo izginiti v morju slovenskega prebivalstva in bila bi že davno zginila, da je ne bi čuvala „višja moč.“ Laški trg, središče okraja, bil bi že davno v slovenskih rokah, da ne bi se nahajale tam nemške trdnjave v državnih uradih. Na sramoto državi z jezikovno ravnopravnostjo bodi povedano, da ima naš sodnijski urad še vedno samo nemški napis in nemške uradnike z malo izjemo, da ima naš poštni urad samo nemški pečat in nemške uradnike, in da prošnja za dvojezični pečat že tri leta leži pri ministertvu — nerešena, da imamo na železnici samo nemške uradnike, ki jezika potujočega slovenskega občinstva ne razumejo — da je sploh vse javno uradništvo — v zadnjem času celo učitelstvo slovenske šole nemško ali posilinemško. To so tiste improvizirane nemške trdnjave, ki varujejo naše nemčurstvo pogina, toda samo tako dolgo, dokler ne bode naše ljudstvo dovolj odločno zahtevalo svojih pravic ter se zdramilo iz svojega dremanja. Zato pa je že skrajni čas, da se je osnovalo za tukajšnji okraj politično društvo, katerega ustanovni zbor se je dne 7. t. m. vršil in od katerega pričakujemo, da zbudi naše ljudstvo iz političnega mrtvila, dokler še ni prepozno.

c Ustanovni shod katoliškega političnega društva za laški okraj. V nedeljo, dne 7. okt. se je vršil v vrtnem salonu tukajšnje Hranilnice in posojilnice ustanovni shod katol. političnega društva za laški okraj. Ker je tukajšno prebivalstvo vsled ponesrečenega kmetijskega društva zgubilo veselje do združništva, se je bilo bati, da ne bo povoljne udeležbe. A zbralo se je nepričakovano veliko zborovalcev. Najprvo je poročal državni poslanec dr. Vovšek o kmečkem vprašanju in razvijal delovanje državnih poslancev za povzdigo kmečkega stanu. Nato je govoril o volilni reformi in našteval njene dobre nasledke pa tudi njene pege, ki jih ima novi načrt volilnega reda, zlasti za nas Slovence na Štajerskem in Koroškem. Zborovalci so zvesto sledili njegovim besedam, dasi je to težek predmet za zborovalce, ki niso doma v političnih vprašanjih. Po dokončanem govoru so nekateri

zborovalci pričeli s svojimi željami. Nato so se sprejele nekatere resolucije: da se naj vpelje obvezno zavarovanje, da se naj osnuje obrta šola za slovenske kmete in pa glede volilne reforme, da naj poslanci delajo na to, da se odpravijo krivice, katere ima novi načrt volilnega reda. Sicer pa prepuščamo zadevo državnim poslancem samim. Sprejela se je tudi resolucija, da zborovalci popolnoma zapajo svojim poslancem in izražajo željo, naj grejo po tej poti naprej. Glede nove neodvisne stranke, ki se je ustanovila v Celju dne 30. sept., pa izjavljajo zborovalci: Zborovalci, zbrani na zaupnem ustanovnem shodu kat. polit. društva za laški okraj, obsojajo novo neodvisno stranko in obžalujejo, ker bo vsled nje trpela škoda narodna stvar. Gospod državni poslanec dr. Vovšek je živahno pozdravljen zapustil zborovalce, nakar se je izvolil odbor katol. političnega društva. Iz današnjega zborovanja pa se da sklepati, da raste smisel za organizacijo in da se bo dalo delovati za probujo verske in narodae zavesti z dobrim vpehom.

c Šmarje pri Jelšah. Narodni trgovec Ant. Stupič je kupil lepo hišo, pripravno za trgovino.

c Zalec. Cesar je podelil g. župniku Matiji Koren zlati zaslužni križec z krono. Cestitamo!

Brežiški okraj.

b Zakot. Posesnik Beinovec si je postavil pri svojem gospodarskem posloju steno, ki je pa bila tako slabo zidana, da se je pri prvi priložnosti, ko se je na njo naslonil pri obešanju koruze, zrušila. Za steno se je igrala njegova triletna hčerka, na katero se je stena zrušila. Mrtvo so potegnili izpod razvalin. Vrhu vse žalosti se bo moral oče še pred sodnijo zagovarjati.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Umrl je v Mokronogu g. notar Makso Koser, rojen v Slov. Bistrici. Bil je notarski kandidat v Mariboru, notar v Idriji, Ptuj in slednjič v Mokronogu, kjer je umrl 5. t. m., 60 let star. N. v. m. p!

† Trgatev na Goriškem se je letos slabše sponesla, nego se je pričakovalo. Suša je povsod po Goriškem in tudi v tržaški okolici vzela četrtinko pridelka, ponekod tudi polovico. Sploh se računa, da je bilo letos za tretjino pridelka manj, nego lansko leto. Seveda se je zmanjšal pridelek po nekod tudi na polovico. Nekateri posestniki, ki imajo vinograde v močni zemlji, dobili so letos pa tudi več pridelka nego lani. Kar se tiče dohotka, je ta sploh boljša, nego druga leta. Tadi po drugih krajih, kakor na Nižjeavstrijskem, se letos pritožujejo. Tam je letos peronospora hudo razsajala. Bljša letina je neki v južni Istri in Dalmaciji.

† Zanimivosti o karavanškem predoru. Karavanški predor je bil dodelan ravno v petih letih. V jeseni leta 1901 so ga začeli delati, 17. maja 1905 je padla zadnja stena med Koroško in Kranjsko, slovesno prebitje pa se je obhajalo 21. junija 1905. Čez dobrih petnajst mesecev pa se je dne 30. sept. 1906 slovesno peljal skozi predor prvi vlak in od 1. oktobra 1906 redno vozijo vlaki skozi predor. — Koliko je stal ta predor? Kdo ve? Pri proračunu so se vrezali za celih 14 milijonov kron, katere so morali dodatno lansko leto zahtevati. Ker pa je bilo vedno dosti popravila že „zgotovljenih“ delov predora, gotovo niso zadostovali tudi ti milijoni. Natančneje pa je znano, koliko človeških žitev je stal ta predor. Na jese-niškem pokopališču leži 29 večinoma mladih fantov in moč, ki so se pri gradbi predora ponesrečili. Potnik, ki se voziš skozi karavanški predor, spominjaj se, da so tla, po katerih se voziš, napojena s krvjo! — Celih enajst minut vozi osebni vlak skozi predor s kranjske na koroško stran, s koroške na kranjsko pa 14 minut.

Drobtinice.

d Nov prometni red na železnicah. Predpisi za opravljanje službe na železnicah so bili že dolgo časa zelo pomanjkljivi, in največ nezgod ter velikih nesreč se je pripetilo na železnicah vsled te pomanjkljivosti. Zato je železniška uprava uvedla nov prometni in signalni red, ki je stopil dne 1. t. m. v veljavo. Glavne določbe tega prometnega in signalnega reda so: Vožni signali (znamenja) se dajejo s tremi barvami: bela pomeni prosto vožnjo, zelena počasno vožnjo in rdeča stoj. Te tri barve se bodo rabile samo za vožnjo, a za drugo se bodo uvedle

drugačne barve na pr. modra in druge. — Električni signali z zvoncei so se priprostejšje vredili in so njih število kolikor mogoče akrcili. — Stroje bo odslej imel vlak po potrebi štiri, dva spredaj, dva zadek. — Največjo vožno hitrost, ki je znašala doslej splošno za osebne vlake 80 km, za tovarne pa 40 km na uro, bo sedaj za vsako železnico posebej določalo železniško ministertvo z ozirom na trdnost stavbe. — Zelo natančno so konečno izdelani predpisi, v kateri oddalji smejo vlak drug za drugim voziti v ogib kakemu trčenju. Pričakovati je, da se bo odslej prigodilo manj nesreč, kakor pa prej.

d Starišem, ki silijo otroke v nemško šolo! Na Dunaju se je usmrtila 8 letna Francka Rariha, zaradi tega, ker so jo stariši silili v nemško šolo. Prišla je s stariši iz Češkega, zato so jo nemški otroci zamehovali in jo imenovali „pemko“.

d Leto 1907. V prihodnjem letu bo 65 nedelj in praznikov. Pepelnica pade na 13. februarja, kar pač ne bo ugajalo plesa željni mladini. Velika noč bo 31. marca, Binkošti pa 19. maja, praznik sv. Rešajega Telesa 30. maja.

Lek proti raku. List „Petit Bleu“ je priobčil minule dni vest došlo mu iz Južne Afrike, v kateri je rečeno, da so našli tam neko rastlino, iz katere se napravlja lek proti raku. Zdravje se vrši tako, da vbrizgajo sok omenjene rastline bolniku pod kožo. Poskusili so baje ta lek na treh bolnikih in sicer pri jednem črnecu in na dveh belokožcih, ki so popolnoma ozdraveli.

Velik katoliški list. „Kö'nische Volkszeitung“, izboren katoliški list nemški, izbaja trikrat na dan v 69.000 izvodi. Zgradba Bachemove tiskarne, v kateri izbaja list, obsega 26.700 kvadratnih čevljev. V njej je 480 delavcev. Motor, ki žene stroje, ima 175 konjskih sil. Časopise tiska pet rotacijskih strojev, dalje ima tiskarna še 22 strojev za brzotisk in 15 manjših strojev. V knjigoveznici je 52 strojev, v oddelku za stereotipijo 20 strojev. Ko je bila posvečena nova zgradba, so izročili sv. Očetu album s fotografijami, ki kažejo zgradbo v vseh njenih delih. To je zgled eneržije, delavnosti in podjetnosti, ki bi morala katoličane navdajati tudi drugod, da bi dosegli uspehov, vsaj podobnih uspehom nemških katoličanov.

d Otrok z dvema glavama. V vlaku med Rimom in Neapljem je povila neka kmetica otroka z dvema glavama.

d Predor skozi Montblank. Francoski inženir Monod je dobil od italijanske vlade koncesijo, da prevrta železniški predor skozi Montblank ter se na ta način zveže Francija po direktni železnici z Italijo. Predor bi bil 10 km dolg ter bi veljal 80 milijonov frankov. Vrtali bi ga šest let. Sedaj se pogaja s francosko vlado.

d Izseljivanje v Severno Ameriko. Po poročilu ameriškega izseljevalnega urada se je izselilo od 1. julija 1905 do 30. junija 1906 1.062.054 oseb iz Evrope v Ameriko, torej 99.073 več kakor prejšnje leto. Iz Avstrije jih je bilo 64.573 možkih in 31.052 žensk. Zavrnilo se je vsega skupaj 8877 oseb zaradi ubožta, bolezni in zločinstva.

Upor na Kubi. Vlada ameriških zjedinenih držav je dne 29. m. m. nastavila začasno vlado na otoku. Tako so se naše besede izpolnile, da bo slednjič imela dobiček ta država, zato je tudi huj-skala obe stranki eno proti drugi. Težko, da bodo zopet odšli iz lepega in rodovitnega otoka.

d Nenavaden voznik. V Bleackwoodu (Minnesota) je nenadoma umrl priljubljeni kovač Porter. Na pokopališče so ga spremljali skoraj vsi vaščani. Proti sprovoda je pridiral avtomobil, vsled česar sta se splasila konja, ki sta vozila mrtveca. Voznik je padel z voza, konja pa sta s krsto na vozu divje bežala preko njiv in travnikov, dokler ni izginil pogrebecem voz iz vidika. Dobro uro pozneje pa se je pripeljal mrtvaški voz nazaj v vas, na kozlu pa je sedel — pokojni kovač. Konja sta namreč na begu padla z vozom vred v jarek, krsta se je razbila, in kovač, ki je bil le na videz mrtev, se je vsled udarca prebudil, uravnal konja in voz ter se pripeljal domov.

d Strašni dogodek v blaznici. V blaznici Matawan je blazna ciganka Licije Halliday umorila z zverinsko krutostjo svojo strežajko Nelijo Wicke. Halliday je bila svoj čas v nižavah Hudsona in Mohaveka kraljica nekega ciganskega rodu. Nekaj let po poroki z nekim kmetovalcem je izvršila celo vrsto strašnih zločinov. Začgala je svojo hišo in pri tem živoga sežgala svojega hromelega otroka, umorila svojega moža in še s sekiro razsekala dve ženski — mater in hčer. Pred sodiščem ji je bilo dokazano, da je že pred svojo poroko izvršila veliko število umorov. Oddali so jo v blaznico. V blaznici so jo imeli zadnji č s za ne več nevarno blazno, ki je hvaležna, ako se lepo z njo postopa.

Posabno dobro se je razumela z gđ. Wicke, kateri je bila vsa udana, ker je ravno gđ. Wicke dosegla, da so jo dali v dvorano za nenevarne blazne. Ta strežnica se je pred meseci zaročila in je sedaj odpovedala svojo službo. Poroka bi se imela v kratkem vršiti. Izgube dobre strežnice je blazna Halliday silno užalostila. Blazna je prosila strežnico, naj ne gre od nje proč in se bridko pri tem jokala. Ker vse ni nič pomagalo, je blazna grozeče vzkliknila: „Ne zapusti me! Jaz sem ciganka in lahko prorokujem prihodnost. Ako greš, pomenja to kri!“ „Neumnost“, je odgovorila strežajka, „jaz se omožim z možem, ki me ima rad, in bom srečna“. Ko je to dejala, odprla je vrata male sobice. Predno so mogli navzoči preprečiti, skočila je Halliday na strežajko, potegnila jo seboj v sobo in zaprla za seboj vrata. Strežaji in bolniki so se zaleteli v vrata, za katerimi so se čuli klici strežajke: „Pomagajte!“ in peklenko smejanje blazne ženske. Ko se je čez nekaj časa vendar posrečilo, prodreti skozi vrata — dobili so hreščečo blazno v nekem kotu, uboga strežajka je pa ležala v krvi. Blazna Halliday je strežajko Wicke s škarjami, katere je strožajka nosila za pasom, 200krat zabodla. Gđna Wicke je umrla v trenutku, ko je prišel ponjo njen ženin, da jo odpelje iz zavoda.

Narodno gospodarstvo.

n Socialni tečaj za kmete. Kmečka zveza v Löwau v Belgiji je priredila letos drugi poučni tečaj za kmete, katerega so imenovali: Socialni teden kmečke zveze. Število udeležencev te „kmečke šole“, kakor so jo kmetje sami imenovali, je bilo okoli 130. Od 15. do 22. sept. so bila vsak dan šest do sedem ur predavanja. Nato so bili izleti, kjer se je na vzornih posevkih kmetom vse praktično razkazovalo. Med predmeti, o katerih se je predavalo, omenimo posebno sledeče: Postavne določbe, ki se tičejo kmečkega stanu, učinek vzajemnih pomožnih blagajn, rajfajznovk, mlekarke zadruga, o zavarovanju konj in govede, postava o zavarovanju delavcev itd. Zanimanje za predavanja je bilo veliko, uspehi potovno ne bodo izostali.

n Sveče se podražijo. Avstro-ogrski izdelovalci sveč so sklenili podražiti stearin sveče. Zavoj boljših bo za 6 vinarjev dražji, zavoj slabjših pa 4 vinarje.

n Verige se podražé za 10%, vsi ključavničarski izdelki za 5%.

n Slive so letos, kakor se poroča iz Češkega, tam jako po ceni, tri, ja celo dve kroni stot. Cena je vsled tega tako nizka, ker vsled deževnega vremena pokajno slive na drevju in jih ljudje morajo prodati, da ne segnijejo.

d Letošna žetev je obilnejša od lanske. Pšenice se je pridelalo v tisočih hl:

	1906	1905
v Evropi	677.400	666.900
v Ameriki	363.500	339.300
v Aziji	145.900	129.700
v Afriki	19.200	13.700
v Avstraliji	26.000	27.500
Skupaj	1232.000	1177.100

Najnovejše novice.

Splašeni konji so že opetovano povzročili v Mariboru velike nesreče. Največkrat pa je nesreča prigodila v bližini kolodvorja ali pod železniškimi mostom, kjer se konji plašijo pred železniškimi stroji. Tako tudi zadnji terek. Hlapce Franc Perdan je imel nekaj ograviti na tovarniškem magacinu. Ko je šel v pisarno, je pustil zunaj s parom konj vprežen voz brez nadzorstva. Med tem časom se je pripeljal tovarni vlak in sta se konja vsled sopihanja stroja ustrašila in začela dirjati proti plinarni. En konj je pri dirjanju padel in se znatno poškodoval. Med potjo sta pa konja še podrla ročni voziček, na kojem je peljal neki trgovski hlapec veliko steklenico olja, ki se je ubila. Škode na olju in steklenici je okoli 90 kron. Neprevidnega hlapca, ki je pustil konja brez nadzorstva, izročé sodišču.

S šole. Začasni učitelj na deški šoli v Hrastniku je postal g. Miloš Roš. Na tamošnji dekliški šoli je nastavljen gđ. Alica Koschel. Gospa Leticija Kobale je dobila polleten dopust.

Sv. Anton v Slov. gor. Veselica dne 30. septembra je uspela dobro. Tamburaši, ki so nastopili prvokrat javno, so nas kar iznenadili. Igralci in igralka na odru so pokazali istotako najkrajšo zmoglosti. Se pač vedno vidi, koliko duševnih zakladov je skritih med našo mladino; treba bi bilo te zaklade s stihom vzdigniti. Ali za to je treba žrtvovati čas in denar! Antonjevski mladeniči in de-

kle'ta, Vi pa pogumno po tem potu naprej! Mnogoštevilna udeležba na veselici je pokazala, da Vas je vedno več. — Dne 23. septembra med večericami se je oglasil v naših krčmah urednik ptujskega „Štajerca.“ Izdal je med drugim tudi zanimivo uredniško tajnost, da si z našim Šijancem pridno dopisujeta in bi rad govoril z g. nadučiteljem radi nekoga dopisa, ki se je tikal naših tamburašev in kateri dopisje ni bil dosti jasen uredniku Zavodila. Antonjevčani, zdaj menda ne boste dalje zvočili, kdo je tisti, ki sramoti že celo leto antonjevsko faro v „Štajercu.“

Okrajni glavar ptujski Underrain se je dne 10. t. m. poslovil od nas, prestavljen je k namestniku v Gradec. Nemcem je zelo žal za njega. Imajo pa tudi vzrok za to, saj je delal za njih korist, kjer je le mogel.

Iz Murskega polja. Da se resnica prav spozna, treba je čuti oba zvona, v to svrhu smo naprošeni objaviti naslednje vrste: Neki dopisnik iz Cvena se je zadajil v „Slov. Gospodarju“ še bolj pa v „Našem listu“ budoval nad gospodom Antonom Misija, ker je bojda on spletkaril zoper kmetijsko šolo na Cvenu. Temu dopisniku se s tem da naznanje, da so vse občine cele župnije Sv. Križ, trga Veržej, župnije Mala Nedelja in tudi občine onega dela Jarjevske župnije, ki spada v ljutomerski okraj, v tem z gospodom Misijem popolnoma v soglasju, da se omenjena kmetijska šola ustanovi kje v središču ljutomerskega okraja, ne pa na skrajni meji. Kmetijska šola s samo zimskimi tečaji se po pameti naj ustanovi na takem kraju, kjer bo v korist celemu okraju, ne pa samo eni občini. Sicer pa upamo, da se cela stvar od kompetentne strani še popolnoma razjasni.

Stavka v Sevnici. Delavci v tovarni za kopta so začeli štrajkati. Orožniki so nastopali z bajoneti proti njim. Politično društvo „Sava“ se je obrnilo na poslanca dr. Korošca, ki je včeraj v tej zadevi posredoval pri ministru za notranje zadeve.

Volitev v okrajni zastop za brenjske bi se imele že davno vršiti; toda okrajni glavarstvo je zavlačevalo rešitev reklamacij od maja pa do oktobra, ker so šanse za Slovence preveč ugodne. Te dni so se reklamacije rešile vsled interpelacije v državnem zboru; po tej rešitvi ima slovenska stranka še vedno v veleposestvu, ki odločuje, 2 ali 3 glasove večine. Okrajni glavar pa je proti jasnim odločbam upravnega sodišča in proti ukazu namestništva prečrtal tri slovenske veleposestnike iz imenika, ki po zemljiški knjigi in po katastru posedujejo zemljišča z davkom nad 120 kron; izbrisalo se jih je, ker davek slučajno ni predpisan v glavnih knjigah davčnega urada na njih ime! Okrajni glavar in nemška stranka za njim pač računna na to, da odpade par slovenskih glasov po kakem naključju, kajti do volitev je še daleč. Upamo, da se ta račun prekriža.

Brat obstrelil sestro. V občini Marija Gradec je obstrelil sin posestnika Zupana svojo 12letno sestričo Katarino. Streljal je vrane in pri tem tako neprevidno ravnal, da je zadel svojo sestro v stegno. Ranjeno so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Šolske vesti iz Trbovlj. Iz Trbovelj se nam poroča: Šolski poduk se je začel 1. vinotoka. Šolo obiskujočih otrok je letos 2300. Ti so razdeljeni na 30 razredov. Več razredov šteje nad 100 glav, nekateri pa imajo paralelke. V Hrastniku se je pozidala letos štiri razrednica. Fara ima štiri nova, kakor palače šolska poslopja. Razven teh je še pri Sv. Katarini dvorazrednica in doma nekdanj štiri razrede broječa stara šola. Kljub vsem tem pa se bo spomladi domača šola, ki ima šest razredov in dve paralelki, razširila za štiri razrede. Učiteljskih moči skupaj je 37. Izmed teh so trije kateheti. Koliko truda in napora imajo slednji, se sprevidi, če omenim, da so šole pozidane na štirih različnih straneh. Število otrok raste od leta do leta čudovito. Letos je novincev nad 300.

Društvena naznanila.

„Kmetijsko bralno društvo v Krčevini“ pri Ptujju ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo 14. okt. t. l. v hiši g. Janeza Gregorec na Grajeni ob 4 uri popoldne z nastopnim dnevnim redom: a) pozdrav predsednika, b) poročila tajnika, blagajnika in knjižničarja, c) volitev novega odbora, d) prosta zabava v gledališki predstavi „Kmet Herod“ in „Jeza nad petelinom“. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

Bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. gor. priredi dne 14. t. m. po večernicah gledališko predstavo: „Pravica se je izkazala.“ Obilne udeležbe prosi odbor.

Sv. Andraž v Slov. gor. Vojaško veteransko društvo priredi dne 28. t. m. krasno veselico v proslavo Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa in sicer baklada z godbo na predvečer veselice, budnica ob 4. uri zjutraj, pozna služba božja za veterance, potem veselica v gostilni g. Tom. Još s koncertom, zviira Kocmutova godba. Vstop 40 vin. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Sv. Anton v Slov. gor. Veteransko društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 14. vinotoka „Prvo vinsko trgatvo“ v gostilniških prostorih g. Alta. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, vabimo tem potom najuljudne vse sosesčane kakor domačine, da nas v obilnem številu obiščete. Zanimanje je že sedaj veliko. Zabave bo mnogo! Na svidenje! Na zdar! Odbor.

Mladeniška in dekliška zveza pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Ude obeh zvez vabimo, da polnoštevilno pridejo v nedeljo, dne 14. t. m. v gledališke prostore, kjer bo pred predstavo „Lurške pastarice“ govor. — Odbor.

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi dne 14. oktobra v uti gospe Trstenjakove predstavo „Lurške pastarice“. Po predstavi bo zabavna trgatvena veselica. Čisti dobiček je namenjen Bralnemu društvu v poravnavo stroškov za gledališke predstave. Vstopnina nizka. Najuljudneje vabi odbor.

Frankolovo. V nedeljo, 14. t. m., igra tukajšnja šolska mladina Kosijevo spevoigro „Letni časi.“ Pridite gledat in uživati otroško veselje! Začetek po večernicah.

CXLV. odborova seja „Slovenske Matice“ bo v Ljubljani, v sredo, dne 17. vinotoka 1906. l. ob petih popoldne v društveni pisarni.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 30. septembra 1906 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Podružnica za Vuhred in marenberški okraj 40 K, Slovanska čitalnica v Mariboru mesto venca na grob svojega člana Stankota Vrtnika 20 K, trdka Ivan Perdan v Ljubljani od prodanih družbinih vžigalic 1.000 K. Razni: neimenovan v Leheni pri Ribnici na Štajerskem 796 K, Vydrova tovarna živil in hranil v Pragi 100 K, Strelski in keg. klub Hrastnik-Dol ter Bralno društvo Dol, čisti dobiček veselice za šolo v Gradcu in Mariboru 205-71 K, Mirko Muršec nabral v družbi narodnih gospic pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 2 K, za narodni kolek 19 K, za družbine koledarje 4-80 K.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval č. g. Blaž Dvoršak v imenu svojih gostov na primiciji 10 K.

Tržne cene

v Mariboru od 30. septembra do 6. oktobra 1906

Ž i v i l a	100 kg	od		doj	
		K	h	K	h
Pšenica		15	60	—	—
rž		14	20	—	—
ječmen		15	20	—	—
oves		15	80	—	—
koruza		16	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		16	—	—	—
seno		4	40	—	—
slama		4	—	—	—
fižola	1 kg	—	80	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	7	—	—
sir		—	40	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	60	—	—
špeh, svež		1	60	—	—
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kislá		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kislá		—	80	—	—
zelje	100 glav	8	—	—	—
jajca	1 kom.	—	8	—	—

Loterijske številke.

Dne 3. oktobra.

Gradec	53,	83,	21,	14,	51.
Dunaj	49,	68,	25,	28,	69.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
 ki ima najmanj teliše v sebi, je torej najlaže prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.
 Pristen samo s imenom **Ivan Hoff** in s levje varstveno znamko.
 Zavoj po 1/4 kg 90 vinarjev
 „ 1/2 „ 50
 „ Dobiva se povsod.

Slovenske gospodinje!

Kupujte in zahtevajte povsod odločno

pralno milo

ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

Zahvala.

Žaljoča rodbina Čokl-jeva izreka pristočno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, za sinu oz. bratu, gospodu

Gustav-u Čokl

kand. jur.,

izkazano zadnjo čast in krasne vence. Posebno se zahvaljuje sl. akad. tehn. dr. "Tabor", čigar polnoštevni pevski zbor je zapel svojemu podpredsedniku ganljive nagrobnice; prečastiti duhovščini, za sti preč. gosp. župniku Fr. Višnarju za njegovo pož. t. vovalnost v boleznih; mariborskemu profesorskemu zboru in njega zastopniku preč. gosp. prof. Ant. Medvedu; c. g. iur. A. Kramer za slovo, katerega je govoril ob grobu nepczabnega; slavnemu učiteljstvu in domačinom.

V Kostrivnici, 6. oktobra 1906.

Martin Čokl, nadučitelj.

Štefan Kaufmann,
trgovec z železnino
v Radgoni 595 3
priporoča svojo veliko zalogo
lepo pozlačenih
nagrobni križev
po jako nizki ceni.

CENE PRIMERNO NIZKE. DELO
SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA
IZGOTOVI. LIŠP NI TREBA OD-
STRANITI. ZA VSE V SNAZENJE
:: IZROČENE STVARI SE JAMCI ::

H. VOLK

76 Šoštanj — Štajersko 26

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji
na par in elektriko, se pri-
poroča za snaženje vsako-
:: vrstnih oblek itd. ::

Podobicemale in večje, zobčaste
in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirilove
tiskarne v Mariboru.**Obhajilne podobice**so v 84 različnih vzorcih na
prodaj.

Dokazano je, da je

Tomaževa žlindra

iz Tomasovih tovarn z. zo. p. Berlin W.

Zvezdna znamka.

najboljše in ob-
enem največ-
nejše umetno
gučilo, ki ob-
sega fosforovo
kislino, bodisi
za travnike,

polja, hme-
ljišča kakor
tudi za vino-
grade. Čas
za jesepko
gnojenje je
tu.

S cenami kakor tudi poučnimi spisi točno posluži
Trgovina z železnino
„MERKUR“, P. Majdič, Celje,
Preprodaja ametnih gnojil za Sp. Štajersko in Kranjsko.

669 (6-1)

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na
edino hrvatsko varovalno zadrugo

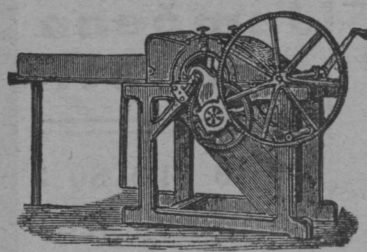
„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta
Zagreba

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem
vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po naj-
nižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatie“
v Mariboru, Koroška cesta šte. 9.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske,
718 Štajerske in Koroške. 51-47

**Tovarniška zaloga 484 1
kmetijskih strojev****Konrad Prosch**

v Mariboru,
Viktringhofgasse
priporoča

- svoje nove izboljšane -
gepelje,

mlatinice z najnovejšimi osmi, rezalnice za krmo in repo, trijerje, sekalnice * Za vse se jamči! Slovenske cenike na zahtevo zastoj!

Velika okazijonska prodaja

v Mariboru „pri Amerikancu“, glavni trg na voglu stolne ulice.

Cene so v goldinarjih in krajcarjih.

Sivi kanafas m 13, 15 in 18
Impress, podloga za krilo, v vseh
barvah, m 17.
Trakovi s borto, za našitek kril, v
vseh barvah, m 10.
Drucker, beli in črni, tucat 4.
Žepna podloga m 20, 28 in 40.
Jadrovina (Segelleinwand), 70—50 cm
široka, 18, 23 in 28.
Modni barhent za ženske obleke m
23 in 26.
Lincarski druk za obleke m 22, 24
in 26.
Loden za ženske obleke, vseh barv,
m 45.
Volna vseh barvah za ženske obleke
m 36, 42, 47.
Atlas-gradl, progast, 120 cm širok,
m 48, 90 cm širok, m 30.
Damast-gradl, lepi vzorci, 120 cm
širok, m 52, 90 cm širok, m 30.
Rjuha, kompl. velika, zelo močna, 76.
Zgornja rjuha (Kappenleintuch) iz
lincarske tkanine, 110×182 cm ve-
lika, 170.
Zgornja rjuha (Kappenleintuch) iz
lincarske tkanine, 180×178 cm ve-
lika, 195.
Kreas, pristno platno, 76 cm široko,
m 30 in 34, nebeljeno.
Kreas, pristno platno, 90 cm široko,
m 36 in 42, nebeljeno.
Platno za rjuhe, 156 cm široko, m 45,
50, 55, 60, 70 in 77.
Prti za steklenino, 60×60 cm veliki,
tucat 130.
Prti za steklenino, rdeče ali plavo
rižasti, 65×65 cm vel., tucat 180.
Obrisalke, močne, m 20, 25, 30, lepi
vzorci, laneno platno.
Obrisalke, gladke, z rudečim ali pla-
vim robom, m 20, 24.
Nanking v vseh barvah, 80 cm šir.,
m 32.
Nanking v rumeni, plavi in rosa bar-
vi, 120 cm šir., m 36, 45, 55, 65.
Platneni namizni prt, lepa oblika, bel,
42, 65, 80.

Pol tucata servijet 90, 100, 125.
Kavin namizni prt, barvan, močan,
1 kom. 45, 65, 85, 105.
Razni servijeti, tucat 100, 120.
B-isalke za drgniti (Frottierhand-
tücher) s primernimi napisi, kom. 20.
Brisalke za drgniti (Frottierhand-
tücher), najboljša kakovost, komad
70, 120.
Preproge (tepihi), 65 cm široki, 18,
25, 35, 45, 55, 65, lepi vzorci.
Sobne preproge, 140×300 cm velike
komad 450, 540.
Posteljne preproge, komad 40, 60, 80,
110, 170.
Stenske preproge, 100×200 cm vel.,
komad 250.
Preproge za okna, komad 140, 250.
Prevelka za divan, 170×300 cm vel.,
75, 95.
Zglavniki za zofe, kom. 150, 250.
Potno ogrinjalo (Reise-Plaid), komad
450.
Angora ovčji kožuh v vseh barvah,
komad 250, 350.
Posteljna oprava, obstoječa iz enega
namiznega prta ter dveh posteljnih
pregrinjal, bordo, olivni in gladki
vzorci, 450, 550, 750.
Suknena zagrinjala za okna, dvodelna,
vsak 3—3½ m dolg, 140, 250, 280.
Zagrinjala iz čipk (špice), bela in ru-
mena, 100 cm šir., m 30, 35, 40.
1 par zagrinjal iz čipk, vsak 3½ m
za 1 okno, bela in rumena, 250.
Karnise, komad za jedno okno, 120.
Konzolni drogi za okenska zagrinjala
z lesenimi obročki, komad 160.
Vezi za zagrinjala z medenimi veriži-
kami in okraš. lesenimi kroglijami,
komad 15, 20.
K vezem spadajoče rozete z žebli,
komad 8, 10.
Zastori iz čipk, beli in rumeni, kom.
450, 650, 850.
Pohišveni kretion, 76 cm širok, m 26,
za zagrinjala in posteljna pregrin-
jala.

Sukno za prevleko zof in stolov, ele-
gantni vzorci, 120 cm šir., m 150,
130, 170.
Rouleau-gradl z rudečim ali modrim
obrvkom, 100 cm šir., 55, 120 cm
šir., 70.
Gradl za motrace, 120 cm šir., prog-
ast, m 55, 65.
Cvilih za slamnice (Strohsack), pis-
rižast, m 30, 35.
Slamnica (Strohsack) iz cviliha, prog-
asta, zadostno vel., kom. 150, 120.
Eden motroc, jednodelev, 65, s 16
kil afrikanske trave polnjen, tro-
delen, 750. Zglavnik (Keilpolster)
150, 130.
Eden žimnati motroc z najfinejšo
konjsko žimo polnjen, trodelen,
kom. 130, 200, 250. Zglavnik
(Keilpolster) 150.
Zični motroci (Drahtmatratzen) na
leseni okvirih: za otročje postelje,
komad 550, za veliko postelje kom.
850. (Pri naročitvi zadostuje na-
poved notranje posteljne dolžine in
širine.)
Ena odeja iz ruša ali turškega ko-
tona 250, 240, 260. 185×190 cm
vel., 350.
Satin-klot-odeja z belo volno polnj.,
180×178 cm vel., 350.
Flanelna odeja, velika, iz najboljše
himalajske volne, komad 120,
180, 260.
Odeja iz flanelne in ovčje volne, ele-
gantni vzorci, komad 250, 350,
380, 450.
Konduktorski koci, gladki, z rudečim
robom, komad 120, 190.
Konjski koci, 110×160 cm vel., ko-
mad 90, 110.
Fijakarske odeje, temnobarvne, ru-
menopisane, karirane in gladke,
komad 350, 450, 550.
Delavske obleke iz plavega platna in
cviliha, vsake velikosti, komad 250,
350, za ključarje (Schlosseranzüge).
Mollinos-srajce, močne, komad 75.

Srajce iz vojaškega platna, kom. 75.
Oxford-srajce, jako močne, komad
77, 85, 95.
Spodnje hlače iz Molinosa, 40, 50.
Hlače iz gradna, progaste, kom. 55.
Spodnje hlače iz barhenta, plave,
komad 55, 65, bele 60, 70, 80.
Ena kravata za gospode, dolge oblike,
30, 40, 50, 60.
Ena šifon-srajca, gladka ali z nazob-
čanimi prsi, 150, 140, 160.
Ene fine spodnje hlače za gospode z
barvnimi svilnatim robom, 150, 120.
Eno naprsje (Plastron), belo, gladko, 25.
Eno naprsje, belo, pisano rižasto, 34.
Šifon-ovratniki vsake vrste, 15, 18.
En par manšet, belih, 25, 28.
En par manšetnih gumb 10, 15.
Naramnice Hosenträger, močne, 40,
50, 60.
Ena Jägrova srajca za zimo ali po-
letje, z ovratn. ali brez, 70, 80, 90.
Pas za gospode 50, 60, 70, 90, 120.
Nogavice za gospode, črne ali barvno
progaste, eden par 15, 20, 25, 30.
Nogavice za dame, črne, rujave, bor-
corudeče, gladke ali progaste, eden
par 20, 25, 30, 50.
Spodnje krilo iz šifona, z veznino,
115, iz klota, z volanom, 130.
Ečnik z lepim držajem 140, 170, 250.
Galoše za otroke, eden par 160, za
gospo 250, za gospode 350.
Sobni črevlji s sukninimi ali vrvi-
častimi podplati za otroke en par
50, 60, za deklice 60, 75, za gospe
75, 90, za gospode 90, 110.
Žepni robci, beli ali barvno progasti,
tucat 65, 85, 96.
Žepni robci iz pravega platna, tucat
250, 240, 350.
Šenile-robeč, za na glavv, črn, tegett-
hoff, bordo, olivni ali rujavi, kom.
170, 250.
Šali iz volne, v vseh barvah, komad
50, 70, 90, 120.
Šali iz svile, gladki, škotski in turški,
komad 150, 150.

Moderni moderci, komad 49, 68.
Otročji predpasniki iz perlin. blaga,
za deklice od 3—14 let, kom. 35,
za triletne, in za vsako leto na-
prej stane komad 6 kr. več.
Otročji predpasniki iz klota, lepo
okrašeni, komad 85.
Predpasniki (Trägersbürtzen) iz moč-
nega pralnega perkala, komad 150,
130, iz klota kom. 180, 250, 220.
Gospodinski predpasniki, za nošo na
obeh straneh, iz lincarskega druka,
kom. 48.
Predpasniki iz pralnega blaga (Putz-
schürzen), komad 40, 55, 70, iz
klota, vezeni, 35, 45, 60, 80.
Srajca za dame, z veznino kom. 45,
60, 70, 85, 110, 130.
Šifon-korset, jako lepo izdelan,
komad 110, 130.
Korset iz belega Pike-barhenta, jako
lepo izdelan, kom. 110, 135.
Jägrove srajce za gospe, gorke, kom.
65, 76, 85.
Volna za pletenje nogavic in rokavic,
bela in črna, 1 zavitek 6.
Švicarski garn, pristno črn in v bar-
vah, 1 karton 10 zvitkov 170, en
zavitek 15.
Garn za čipke (Häkelgarn) vse šte-
v. (od 30 do 70), 1 karton 10 zvit-
kov 95, en zavitek 10.
Ena obleka iz sukna za dečke od
3—9 let 220 do 350, po velikosti,
od 9 do 13 let 550, 550 do 650,
za gospode vsake velikosti 10.— do
16.—.
½ kile perja, pukanega, brez praha,
50, 65, 85, 150, 130, 150.
Močni šifon, 1 kos, 20 m dolg, 340,
450, 480.
Posteljna oprava (Bettzeug), 120 cm
šir., močna, rdeča ali plavo riž.,
m 40, 50.
Močno platno, 1 kos 20 m d., 360.
Domače platno, 1 kos 20 m d., 420.
Šolske torbe, 29, 69, 98.

Za naročila naslov: Alojzij Gnušek, tovarniška zaloga „pri Amerikancu“, Maribor, glavni trg.

POZOR!

Vsem cenjenim kupovalcem priporoča se nova in najcenejša trgovina z modnim, suknenim, volnenim in platnenim blagom kakor tudi z raznimi oblekami za dečke in gospode.

Grajski trg 2 **M. E. Šepec, Maribor,** Burgplatz 2

(v lastni hiši)

K bližajočemu mrzlemu času priporočajo se posebne novosti zimskih izdelkov za vsakovrstna oblačila, tudi odeje in koce, sukneni, volneni in štrikani robci, perje za blazine itd.

Prečastiti duhovščini kakor tudi vsem slovenskim rodoljubom naznanjam in se priporočam v izdelovanje

nagrobnih križev

z najfinjšimi obrabci kakor tudi altarne mize, krsne kamne, kamnite križeve pote, stopnice, vse po najnižji ceni. Ker sem slovenski rojak, so mojim rojakom najtopleje priporočujem. Svoji k svojim!

645 (2-1)

Anton Gaiser in Anton Kasper, naslednik Marnikov. Maribor, Cesarjeva cesta št. 20.

Jamčeno več let!

: Vse ure so :
: natanko pre-
: skušene! :

: Vsaka res :
: slaba ura se
: vzame za celo
: ceno nazaj! :

Srebrne remonter ure od gl. **3.80** naprej

Srebrna anker 15 kamnov s 3 srebrnimi pokrovi od gl. **5.50** naprej

1-4 Srebrne veržice po teži.

Anton Kiffmann, Maribor.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške želodčne kapljice

Pakraške želodčne kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, izganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni kmečki in meščanski hiši. Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišić,
lekarnar v Pakracu št. 100
Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

12 stekleniče (1 ducat) 5 K, 24 stekleniče (2 ducata) 8 K 40

36 stekleniče (3 ducati) 12 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih katarih. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v

6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

620 11

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

≡ Vzorna pravila za nepolitična društva ≡

dobite v

trgovini Cirilove tiskarne v Mariboru.
10 komadov stane 50 vinarjev.

|| || || || || Zoper ogenj in vlom varne blagajne in šivalne stroje kupite pri meni najceneje. || || || || ||

Zanesljivo najboljše poljedelske stroje

posebno vinske in sadne stiskalnice, mline za sadje in grozdje, čistilnice (pajkle), slamo in reporeznice priporoča v bogati izberi

trgovina z železnino „MERKUR“

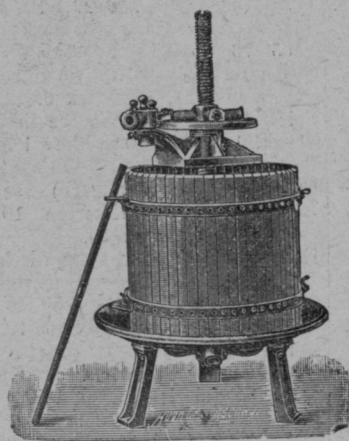
P. MAJDIČ, CELJE

ter pošija na željo cenike zastonj.

Najboljša in najcenejša umetna gnojila

Tomaževa žindra, kalijeva sol in kajnit

so v zalogi.

Lepa izbera kuhinjske posode iz čistega nikla in zdravniško priporočena.

|| || || Traverze, cement, železo za cevi, cevi iz kamenščine, strešna lepenka, sesalke in vodovodne naprave || || ||